EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 21.3.2024.
COM(2024) 127 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

par Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti īstenošanu un piemērošanu

2023. gada 1. janvāris – 31. decembris

Saturs

1. Ievads 2

2. Iestāžu sistēma 2

3. Izpildes panākšanas instrumenti, strīdu izšķiršana un sūdzības 4

3.1. Izpildes nodrošināšanas instrumenti 4

3.2. Strīdu izšķiršana 4

3.3. Sūdzības 5

4. Īstenošana pa nozarēm 5

4.1. Preču tirdzniecība 5

4.2. Pakalpojumi un investīcijas, digitālā tirdzniecība, intelektuālais īpašums, publiskais iepirkums un mazie un vidējie uzņēmumi 9

4.3. Enerģētika 12

4.4. Transports 13

4.5. Zvejniecība 14

4.6. Sociālā nodrošinājuma koordinācija 15

4.7. Tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās 15

4.8. Apvienotās Karalistes dalība dažādās ES programmās 16

5. Apvienotās Karalistes likumdošanas norises 16

5.1. Transversālie jautājumi 17

5.2. Vienlīdzīgi konkurences apstākļi atvērtai un godīgai konkurencei un ilgtspējīgai attīstībai 18

6. Secinājumi 19

1. pielikums. Saskaņā ar TSN izveidoto kopīgo struktūru un citu struktūru sanāksmes 2023. gadā 21

2. pielikums. Pārskats par īstenošanas darbībām, par kurām Partnerības padome vienojās 2023. gada 24. martā 22

3. pielikums. Partnerības padomes vai komiteju, kas izveidotas ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu, pieņemtie lēmumi un ieteikumi 23

1. Ievads

Attiecībās starp Eiropas Savienību (ES) un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Apvienotā Karaliste) 2023. gads iezīmējās ar Vindzoras regulējuma[1] pieņemšanu, kas veidoja pamatu konstruktīvai sadarbībai starp pusēm, kuras arī kopīgi apņēmās pilnībā izmantot Tirdzniecības un sadarbības nolīguma (TSN)[2] potenciālu.

TSN, ko piemēro no 2021. gada 1. janvāra, aptver plašu jomu loku, ieskaitot tirdzniecību, transportu, zvejniecību, enerģētiku, sociālā nodrošinājuma koordināciju, tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, vienlīdzīgus apstākļus godīgai konkurencei un ilgtspējīgai attīstībai, kā arī pamattiesību ievērošanu.

Šis ir Komisijas trešais ziņojums par TSN īstenošanu, kuru tā sagatavojusi atbilstoši Padomes 2021. gada 29. aprīļa Lēmuma (ES) 2021/689[3] 2. panta 4. punkta prasībai. Tajā sniegts pārskats par galvenajām norisēm ar TSN izveidoto pārvaldības struktūru darbībā (2. iedaļa) un par izpildes panākšanas instrumentiem, strīdu izšķiršanu un sūdzībām (3. iedaļa). Ziņojumā arī sniegts kopsavilkums par progresu, kas panākts jomās, uz kurām attiecas TSN (4. iedaļa), un izklāstītas likumdošanas norises Apvienotajā Karalistē, kas saistītas ar TSN īstenošanu (5. iedaļa).

2. Iestāžu sistēma

2023. gadā kopīgās struktūras un citas struktūras, kas izveidotas saskaņā ar TSN, aktīvi uzraudzīja un atviegloja tā īstenošanu. Tika sarīkotas trīsdesmit sanāksmes visās politikas jomās, uz kurām attiecas TSN. Tas bija vairāk nekā ar jebkuru citu trešo valsti, ar kuru ES ir līdzīgas attiecības tirdzniecības un sadarbības ziņā. Sanāksmju saraksts ir ietverts 1. pielikumā. Komisija tiešsaistē ir publicējusi kopīgo struktūru sanāksmju darba kārtību un protokolus[4].

Partnerības padome, kas ir galvenā struktūra, kura izveidota saskaņā ar TSN 7. pantu, lai pārraudzītu tā īstenošanu politiskā līmenī, tikās 2023. gada 24. martā. ES, ko pārstāvēja priekšsēdētājas vietnieks Marošs Šefčovičs, un Apvienotā Karaliste, ko pārstāvēja ārlietu ministrs Džeimss Kleverli, atkārtoti apliecināja savu vēlmi pilnībā izmantot TSN potenciālu. Viņi apstiprināja savu apņemšanos veicināt darbu, kas saistīts ar elektroenerģijas

[1] Eiropas Komisijas un Apvienotās Karalistes valdības Vindzoras politiskā deklarācija https://commission.europa.eu/system/files/2023-02/political%20declaration.pdf.

[2] Tirdzniecības un sadarbības nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A22021A0430%2801%29

[3] Padomes Lēmums (ES) 2021/689 (2021. gada 29. aprīlis) par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, un Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par drošības procedūrām klasificētas informācijas apmaiņai un aizsardzībai (OV L 149/2) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D0689&from=LV.

[4] ES un Apvienotās Karalistes Partnerības padomes un specializēto komiteju sanāksmes Tirdzniecības un sadarbības nolīguma ietvaros: https://ec.europa.eu/info/strategy/relations-non-eu-countries/relations-united-kingdom/eu-uk-trade-and-cooperation-agreement/meetings-eu-uk-partnership-council-and-specialised-committees-under-trade-and-cooperation-agreement_en.

tirdzniecības kārtību un Apvienotās Karalistes kā asociētās valsts dalību Savienības programmās. Viņi arī vienojās turpināt darbu, kas saistīts ar saprašanās memorandu par finanšu pakalpojumiem, sadarbību intelektuālā īpašuma jautājumos, darba grupu izveidi saskaņā ar TSN 9. pantu un dialogu uzsākšanu par kiberjautājumiem un terorisma apkarošanu. Šā ziņojuma 2. pielikumā ir sniegts to darbību pilns saraksts, par kurām panākta vienošanās, un kopsavilkums par 2023. gadā gūto progresu to īstenošanā.

19 **komitejas**, kas izveidotas saskaņā ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma 8. pantu, lai uzraudzītu tā īstenošanu konkrētās jomās, visa gada laikā tikās, lai apspriestu plašu virkni jautājumu, kuri ietilpst to attiecīgo pilnvaru jomā. Šīs sanāksmes sniedza iespēju pārskatīt progresu, kas gūts TSN saistību jomā, un rīkot tehniskas diskusijas par dažādiem jautājumiem, kuri saistīti ar to īstenošanu, tostarp par gaidāmajām regulatīvajām norisēm. Tika pieņemti vairāki lēmumi un ieteikumi, kuru kopsavilkums ir sniegts 3. pielikumā.

Parlamentāro partnerattiecību asambleja (PPA), kas izveidota saskaņā ar TSN 11. pantu, 2023. gadā tikās divas reizes. Sanāksmē, kas 3. un 4. jūlijā notika Briselē, parlamentārieši citu jautājumu starpā apsprieda ES un Apvienotās Karalistes sadarbību tirdzniecības un rūpniecības politikas jomā[5]. Papildus TSN darbības jomai PPA pieņēma ieteikumu par kopīgiem centieniem atbalstīt Ukrainu un sadarbību sankciju jomā[6]. Sanāksmē, kas 4. un 5. decembrī notika Londonā, parlamentārieši apsprieda klimatu un zivsaimniecību, kā arī dažus jautājumus, kuri neietilpst TSN darbības jomā, piemēram, cilvēku mobilitāti, par ko PPA sniedza ieteikumu Partnerības padomei[7].

Pilsoniskās sabiedrības pārstāvji joprojām tika iesaistīti TSN īstenošanā. ES **vietējā konsultantu grupa** (VKG), kura izveidota saskaņā ar TSN 13. pantu, tikās vairākas reizes[8]. ES VKG izstrādāja darba kārtību ar jautājumiem un ieteikumiem, kuros atspoguļoti pilsoniskās sabiedrības viedokļi par TSN īstenošanu un plašākām ES un Apvienotās Karalistes attiecībām (ES un Apvienotās Karalistes attiecību jautājumu izsekotājs)[9]. Komisija ņem vērā šo ieguldījumu sadarbībā ar Apvienoto Karalisti TSN īstenošanā.

Turklāt 2023. gada 7. novembrī Londonā notika **Pilsoniskās sabiedrības forums**, kurš izveidots saskaņā ar TSN 14. pantu, lai risinātu dialogu par to, kā īstenot TSN otro daļu, kas attiecas uz tirdzniecību, transportu, zivsaimniecību un citiem pasākumiem. Sanāksmē galvenā uzmanība tika pievērsta īstenošanas jautājumiem, kas saistīti ar preču un pakalpojumu tirdzniecību, regulatīvo sadarbību, vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem, enerģētiku un klimatu[10]. Komisija ņem vērā Pilsoniskās sabiedrības forumā paustos pilsoniskās sabiedrības

[5] Sanāksmju darba kārtība: https://www.europarl.europa.eu/delegations/en/d-uk/home.
[6] Ieteikums par ES un Apvienotās Karalistes kopīgiem centieniem atbalstīt Ukrainu un efektīvu sadarbību sankciju jomā: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/273042/3rd%20PPA%20-%20recommendation%20on%20common%20support%20to%20Ukraine.pdf.
[7] PPA ieteikums, 2023. gada 4. un 5. decembris: Jauniešu mobilitātes shēmas, studentu apmaiņas, skolas ceļojumi un viesmākslinieki: https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/279312/Final%20Recommendation%20-%204th%20EU_UK%20PPA.pdf.
[8] Sanāksmju protokoli: https://www.eesc.europa.eu/en/sections-other-bodies/other/eu-domestic-advisory-group-under-eu-uk-tca/events.
[9] ES un Apvienotās Karalistes attiecību jautājumu izsekotājs: https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/eu-uk_relations_issues_tracker_december_2022_january_update_0.pdf
[10] Sanāksmes darba kārtība: https://policy.trade.ec.europa.eu/events/second-eu-uk-trade-and-cooperation-agreement-civil-society-forum-2023-11-07_en

organizāciju, arodbiedrību, ES uzņēmumu un citu darba ņēmēju organizāciju viedokļus. Komisija cenšas veicināt to interešu ievērošanu diskusijās ar Apvienoto Karalisti par TSN īstenošanu.

3. Izpildes panākšanas instrumenti, strīdu izšķiršana un sūdzības

Komisija ieviesa mehānismus, kas paredzēti, lai izpildītu TSN saistības, risinātu strīdus, kuri var rasties, un izskatītu no ieinteresētajām personām ES saņemtās sūdzības.

3.1. Izpildes nodrošināšanas instrumenti

2023. gadā tika pieņemtas divas regulas, lai ES varētu efektīvi un laikus īstenot un izpildīt ar Apvienoto Karalisti noslēgtos nolīgumus. Tās ir: Regula[11], kas aptver Izstāšanās līgumu[12] un TSN attiecībā uz jautājumiem, kuri ietilpst Līguma par Eiropas Savienības darbību darbības jomā, un Regula[13] par TSN attiecībā uz jautājumiem, kas ietilpst *Euratom* līguma darbības jomā.

Šīs regulas nodrošina juridisko pamatu, kas nepieciešams, lai Komisija varētu pieņemt vienpusējus un izpildes panākšanas pasākumus, kā noteikts TSN un Izstāšanās līgumā. Konkrētāk, Komisija varēs apturēt savu TSN noteikto pienākumu izpildi, ja Apvienotā Karaliste nepildīs saskaņā ar TSN[14] vai Izstāšanās līgumu izveidotās šķīrējtiesas nolēmumu. Dažos gadījumos Komisija, lai aizsargātu ES intereses, varēs rīkoties vienpusēji, nevēršoties šķīrējtiesā, piemēram, kad pastāv risks, ka subsīdija Apvienotajā Karalistē būtiski negatīvi ietekmēs tirdzniecību vai investīcijas starp abām pusēm[15].

3.2. Strīdu izšķiršana

Lai gan šķīrējtiesnešu saraksts, kas izveidots saskaņā ar TSN 752. pantu, tika pieņemts 2022. gadā[16], 2023. gadā tika turpināts darbs saistībā ar ekspertu grupas locekļu sarakstu, lai

[11] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/657 (2023. gada 15. marts), ar ko paredz noteikumus Savienības tiesību īstenošanai Līguma par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas un Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, īstenošanā un izpildē: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32023R0657.

[12] Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas, 2019/C 384 I/01: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A12019W%2FTXT%2802%29.

[13] Padomes Regula (Euratom) 2023/1479 (2023. gada 14. jūlijs), ar ko paredz noteikumus Kopienas tiesību īstenošanai, īstenojot Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.182.01.0086.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A182%3ATOC.

[14] TSN 749. panta 4. punkts.

[15] TSN 374. panta 3. punkts.

[16] Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, izveidotās Partnerības padomes Lēmums Nr. 3/2022 (2022. gada 21. decembris), ar ko izveido to personu sarakstu, kuras vēlas un spēj būt šķīrējtiesneši saskaņā ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:22022D2550

novērtētu vienlīdzīgu konkurences apstākļu jautājumus saskaņā ar TSN 409. panta 3. punktu. 2023. gada 23. martā ES oficiāli ierosināja Apvienotajai Karalistei to personu sarakstu, kuras vēlas un spēj darboties kā ekspertu grupas locekļi un priekšsēdētāji[17]. Apvienotā Karaliste savu priekšlikumu ES nosūtīja 2023. gada 13. jūlijā. Pamatojoties uz šiem attiecīgajiem priekšlikumiem, Tirdzniecības specializētajai komitejai jautājumos par vienlīdzīgiem apstākļiem atvērtai un godīgai konkurencei un ilgtspējīgai attīstībai ir jāizveido vismaz 15 personu saraksts. Plānots, ka šis saraksts tiks pabeigts 2024. gada pirmajā pusē.

3.3. Sūdzības

2023. gadā, izmantojot Komisijas izveidotos centralizētos rīkus[18], tika iesniegtas sešas sūdzības. Viens no šiem iesniegumiem tika atzīts par neatbilstošu, jo to bija iesniegusi persona no Apvienotās Karalistes. Pārējie pieci iesniegumi attiecās uz jautājumiem, kas neietilpst TSN darbības jomā[19]. Tie tika pārsūtīti attiecīgajām Komisijas struktūrvienībām atbildes sniegšanai.

4. Īstenošana pa nozarēm

TSN īstenošana pa nozarēm noritēja labi. Visas īstenošanas saistības, kas bija jāizpilda 2023. gadā vai 2024. gada sākumā, tika izpildītas vai īstenotas atbilstoši plānam.

Šajā iedaļā ir izklāstīti galvenie sasniegumi, kā arī galvenās politikas norises Apvienotajā Karalistē dažādās jomās. Tajā, kur iespējams, ir arī kvantificētas starp ES un Apvienoto Karalisti pastāvošas tirdzniecības plūsmas.

4.1. Preču tirdzniecība

Kopumā TSN noteiktās ar tirdzniecību saistītās kārtības darbojās ļoti labi.

Saskaņā ar TSN 31. pantu ES un Apvienotā Karaliste 2023. gadā apmainījās ar importa statistiku[20]. Tā liecina, ka preferenču izmantošanas rādītāji[21] joprojām ir augsti un salīdzināmi ar iepriekšējā gada rādītājiem: 88,4 % no ES preferenciālām precēm, kas eksportētas uz Apvienoto Karalisti, un 81,2 % no preferenciālām precēm, kas importētas no Apvienotās Karalistes, izmantoja TSN paredzētās preferences. Šie rādītāji ir vieni no augstākajiem salīdzinājumā ar preferenču izmantošanas rādītājiem ES brīvās tirdzniecības nolīgumos ar citiem partneriem[22].

[17] https://commission.europa.eu/system/files/2023-04/Letter%20to%20Secretary%20of%20State%20Rt%20Hon%20James%20Cleverly%20MP.pdf
[18] https://ec.europa.eu/assets/sg/complaint_eu_uk_tca/complaints_lv/ un https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/lv/content/single-entry-point-0
[19] Šie iesniegumi attiecās uz mājokļu īpašnieku imigrācijas noteikumiem, noteiktas medicīniskās apmācības atzīšanu, skaidras naudas kontroli uz robežas, datu aizsardzību vīzu procesos un studentu mobilitāti.
[20] Dati aptver 2022. gadu.
[21] Preferenču izmantojuma rādītāji atspoguļo importu vai eksportu, kas ir veikts tirdzniecības preferenču ietvaros, kā daļu no tāda importa vai eksporta kopējās vērtības, kuram partnervalsts var piemērot preferences.
[22] Sīkāku informāciju skatīt Komisijas ziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par ES tirdzniecības politikas īstenošanu un izpildi:

Saistības, kas saskaņā ar TSN bija jāizpilda, attiecībā uz **bioloģisko produktu** tirdzniecību tika izpildītas apmierinoši un laikus. ES un Apvienotā Karaliste pabeidza otras puses tiesību aktu līdzvērtības savstarpējas atzīšanas atkārtoto novērtēšanu saskaņā ar TSN 14. pielikuma 3. panta 3. punktu. Pēc atkārtotās novērtēšanas Komisija 2023. gada 6. decembrī pieņēma lēmumu[23], ar ko apstiprina līdzvērtības atzīšanu, saskaņā ar 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu Padomes Lēmumā par TSN noslēgšanu[24] Apvienotajā Karalistē ES līdzvērtības atzīšana tika apstiprināta ar tajā pašā dienā pieņemtu ministrijas lēmumu. Tiešsaistes reģistrs[25] Apvienotajā Karalistē atspoguļo ES nepārtraukto atzīšanu. Atkārtotās novērtēšanas rezultātā tirdzniecība ar bioloģiskajiem produktiem, uz kuriem attiecas TSN, pēc 2023. gada var turpināties nepārtraukti.

Tirdzniecības specializētā komiteja par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībai savā 2023. gada oktobra sanāksmē pabeidza **vīna tirdzniecības** veicināšanai paredzēto turpmāko pasākumu pārskatīšanu, kas saskaņā ar TSN 15. pielikuma 7. pantu bija jāveic trīs gadu laikā pēc TSN stāšanās spēkā.

Lai veicinātu ES un Apvienotās Karalistes sadarbību **pievienotās vērtības nodokļa un nodokļu un nodevu prasījumu jomā**, atbildīgā komiteja pieņēma lēmumus[26], kas vajadzīgi, lai pilnībā īstenotu Protokolu par administratīvo sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā un par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar nodokļiem un maksājumiem (PVN protokols), kas minēts TSN 120. pantā. Tāpēc PVN protokolu varēs pilnībā īstenot, tiklīdz nepieciešamās elektroniskās sistēmas sāks savu darbību, kas plānota 2024. gadā. Tas ļaus dalībvalstīm labāk īstenot ES PVN noteikumus, kā arī piedzīt nodokļus un muitas nodevas no uzņēmumiem Apvienotajā Karalistē, kas veic piegādes pircējiem Eiropas Savienībā.

Attiecībā uz **izcelsmes noteikumiem** Partnerības padome 2023. gada 21. decembrī pieņēma lēmumu[27], ar ko pašreiz spēkā esošos konkrētiem ražojumiem piemērojamos izcelsmes noteikumus attiecībā uz baterijām un elektrificētiem transportlīdzekļiem pagarina par trijiem gadiem līdz 2026. gada 31. decembrim. Partnerības padome uzsvēra, ka tas ir vienreizējs pasākums. Lai izvairītos no tarifiem pēc šā datuma, ieinteresētajām personām ir jāizmanto papildu trīs gadi, lai pielāgotu piegādes ķēdes tā, lai transportlīdzekļi, kas paredzēti

---

https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/implementing-and-enforcing-eu-trade-agreements_en.

[23] Komisijas Lēmums (ES) 2023/2719 (2023. gada 6. decembris) par tādas līdzvērtības atzīšanas apstiprināšanu, kura attiecas uz bioloģiskajiem produktiem, kas noteikti Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 14. pielikumā: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2023/2719.

[24] Padomes Lēmums (ES) 2021/689 (2021. gada 29. aprīlis) par to, lai Savienības vārdā noslēgtu Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, un Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti par drošības procedūrām klasificētas informācijas apmaiņai un aizsardzībai (OV L 149/2) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021D0689&from=LV.

[25] https://www.gov.uk/government/publications/organic-registers-lists-of-third-countries-or-territories-control-bodies-and-control-authorities

[26] Sīkāku informāciju skatīt 3. pielikumā.

[27] Partnerības padomes Lēmums Nr. 1/2023 par konkrētiem ražojumiem paredzētiem pārejas noteikumiem attiecībā uz elektriskajiem akumulatoriem un elektrificētiem transportlīdzekļiem: https://commission.europa.eu/publications/decision-no-12023-partnership-council-regards-transitional-product-specific-rules-electric_en.

eksportam uz otru pusi, būtu aprīkoti ar baterijām, kas atbilst TSN noteiktajiem izcelsmes noteikumiem. Lai nodrošinātu, ka šis pagarinājums ir vienreizējs, Partnerības padome ir arī ierobežojusi savas turpmākās pilnvaras, kas ļauj grozīt šos konkrētiem ražojumiem piemērojamos noteikumus vēlreiz[28].

Kas attiecas uz norisēm Apvienotajā Karalistē, 2023. gada 5. aprīlī[29] tika paziņota jauna pieeja **no ES ievesto preču drošības pārbaudēm**, arī **sanitārās un fitosanitārās prasības**, kuras pakāpeniski jāievieš no 2023. gada oktobra. Tomēr 29. augustā, publicējot Robežšķērsošanas operatīvo modeli[30], Apvienotā Karaliste nolēma 2024. gadā pakāpeniski ieviest pilnīgas robežpārbaudes attiecībā uz importu no ES.

Galīgā robežšķērsošanas operatīvā modeļa novēlota publicēšana un sīkākas informācijas par daudziem tā noteikumiem trūkums, kā arī Apvienotās Karalistes kavēšanās ar elektroniskās sertifikācijas ieviešanu radīja nopietnas bažas ES par precīzām prasībām un procedūrām, ar kādām ES eksportam būs jāsaskaras. Turklāt papildu administratīvās prasības, izmaksas[31] un iespējama ilgstoša kavēšanās uz robežas varētu atturēt lauksaimniecības pārtikas produktu eksportu uz Apvienoto Karalisti.

Lai gan par funkcionējoša importa režīma izstrādi un īstenošanu ir atbildīga Apvienotā Karaliste, Komisija, lai palīdzētu ES ieinteresētajām personām sagatavoties jaunajām importa prasībām, lūdza Apvienotās Karalistes iestādēm nepieciešamos skaidrojumus, izmantojot TSN izveidotos kanālus, piemēram, Tirdzniecības specializēto komiteju sanitāro un fitosanitāro pasākumu jomā un muitas sadarbības un izcelsmes noteikumu jomā. Komisija saziņai ar ieinteresētajām personām ES izmantoja tādas struktūras kā vietējo konsultantu grupu un Tirgus piekļuves padomdevēja komiteju.

2023. gada 1. augustā Uzņēmējdarbības un tirdzniecības departaments paziņoja, ka uz nenoteiktu laiku tiks paplašināta *CE* zīmes izmantošana 18 ražojumu kategorijās, kas ietilpst tās kompetencē[32]. Tas nozīmē, ka ES ražotājiem, kas ražo šo kategoriju ražojumus, nav jāpiestiprina Apvienotās Karalistes atbilstības novērtēšanas (*UKCA*) marķējums, kad tie laiž preces Lielbritānijas tirgū, bet tie var turpināt izmantot *CE* zīmi, lai apstiprinātu, ka ražojumi atbilst drošības, veselības un vides aizsardzības prasībām. Tāpat arī Apvienotajā Karalistē nav jāveic trešās personas veikta atbilstības novērtēšana. Vēl nav skaidrs, vai citi Apvienotās Karalistes valdības departamenti ļaus turpināt izmantot *CE* zīmi citām ražojumu kategorijām.

Tirdzniecības plūsmas starp ES un Apvienoto Karalisti 2023. gadā attīstījās, kā izklāstīts turpmāk[33].

---

[28] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/ip_23_6707

[29] Robežšķērsošanas operatīvais modelis: Atsauksmju projekts: https://www.gov.uk/government/publications/the-border-target-operating-model-draft-for-feedback.

[30] Robežšķērsošanas operatīvais modelis: https://www.gov.uk/government/publications/the-border-target-operating-model-august-2023.

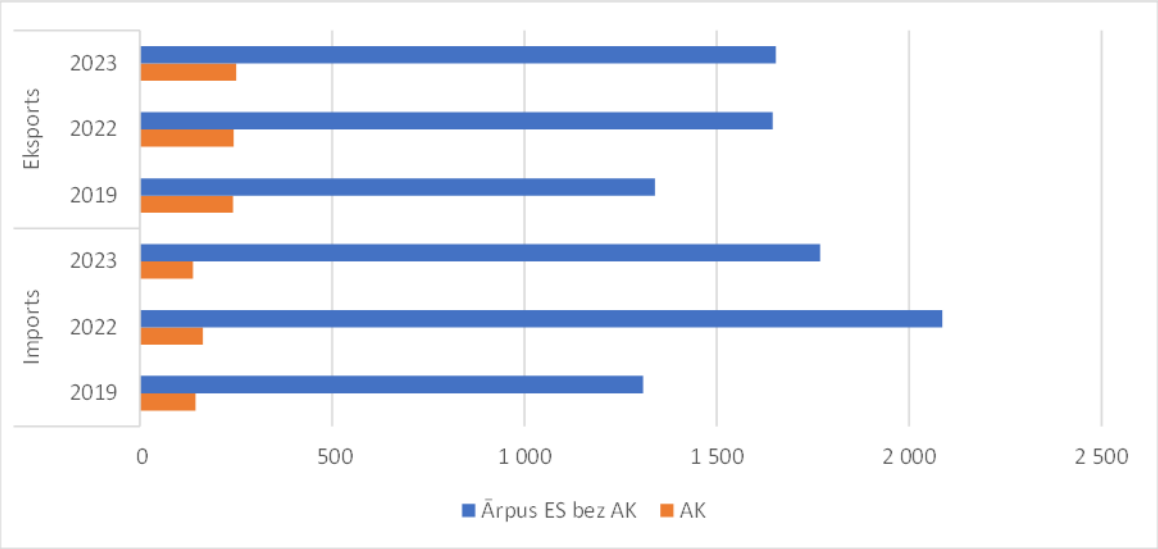
[31] Apvienotās Karalistes valdība paredz, ka no ES importētajiem dzīvnieku un augu izcelsmes produktiem piemērojamās jaunās robežpārbaudes uzņēmumiem varētu izmaksāt aptuveni 330 miljonus GBP gadā, neieskaitot administratīvās izmaksas: https://www.ft.com/content/015e1f25-0725-49f1-9a7d-bf9ec0dc4678.

[32] https://www.gov.uk/government/news/uk-government-announces-extension-of-ce-mark-recognition-for-businesses?utm_medium=email&utm_campaign=govuk-notifications-topic&utm_source=16bd8618-3575-44cc-b015-b8fa30cc34c5&utm_content=immediately.

[33] Visu skaitļu pamatā ir *Eurostat* dati.

2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos ES uz Apvienoto Karalisti eksportēja preces 251 miljarda EUR vērtībā, kas ir par 2,8 % vairāk nekā tajā pašā laikposmā 2022. gadā un par 3,5 % vairāk nekā tajā pašā laikposmā 2019. gadā[34]. ES importa no Apvienotās Karalistes vērtība 2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos bija 139 miljardi EUR, kas ir par 15,7 % mazāk nekā tajā pašā laikposmā 2022. gadā un par 4,2 % mazāk nekā tajā pašā laikposmā 2019. gadā. 2023. gadā ES tirdzniecības bilancē ar Apvienoto Karalisti bija ievērojams pārpalikums 112 miljardu EUR apmērā.

Salīdzinot ES 2023. gada pirmo trīs ceturkšņu tirdzniecības ar Apvienoto Karalisti apjomu un ES tirdzniecības ar pārējām pasaules valstīm apjomu, ES eksports uz citām trešām valstīm palielinājās par 0,5 % salīdzinājumā ar to pašu laikposmu 2022. gadā un par 23,5 % salīdzinājumā ar to pašu laikposmu 2019. gadā. ES imports no citām trešām valstīm samazinājās par 15,2 % salīdzinājumā ar to pašu laikposmu 2022. gadā un palielinājās par 35,1 % salīdzinājumā ar 2019. gadu.

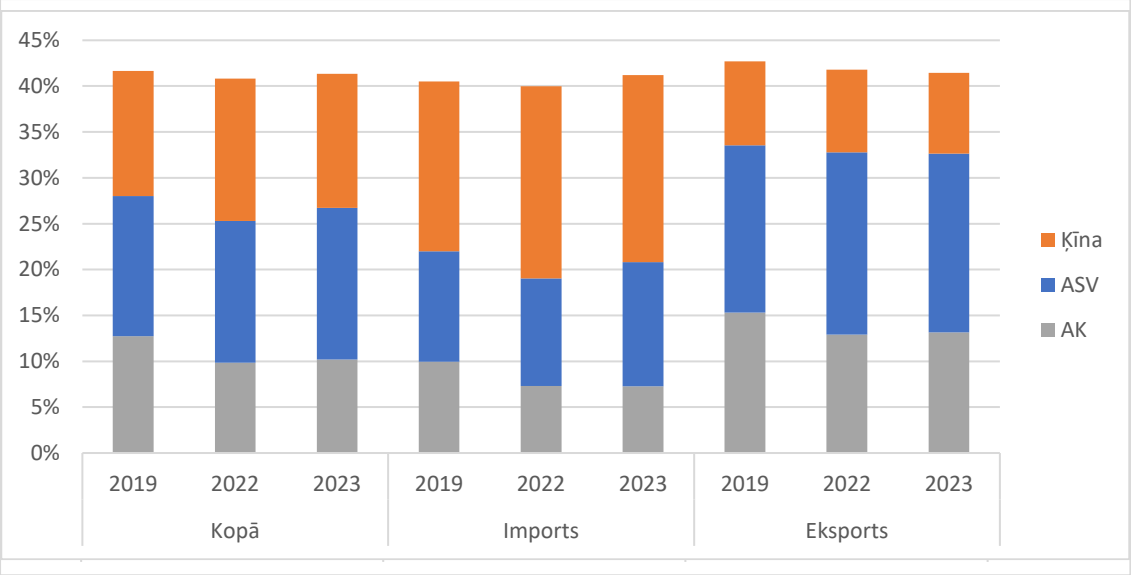

1. attēls. ES preču tirdzniecības ar Apvienoto Karalisti un ES tirdzniecības ar pārējām pasaules valstīm salīdzinājumums par 2019., 2022. un 2023. gada pirmajiem trijiem ceturkšņiem (miljardos EUR). Avots: Eurostat.

2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos preču tirdzniecības ar Apvienoto Karalisti kopējais apjoms bija 10,2 % apmērā no ES tirdzniecības ar tās starptautiskajiem partneriem apjoma, kas ir neliels pieaugums no 9,9 % 2022. gadā un samazinājums no 12,7 % 2019. gadā.

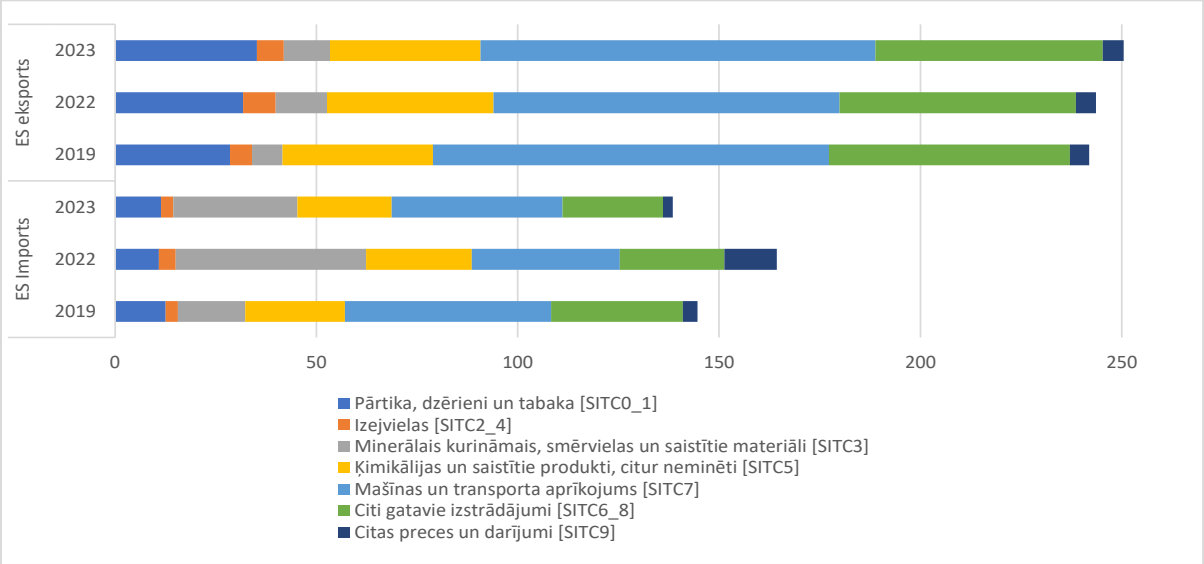
Apvienotā Karaliste bija ES eksporta galamērķis 13,2 % gadījumu (salīdzinājumā ar 12,9 % 2022. gadā un 15,3 % 2019. gadā), ieņemot otro vietu aiz Amerikas Savienotajām Valstīm (19,5 %). Apvienotā Karaliste bija ES importa izcelsmes valsts 7,3 % gadījumu (salīdzinājumā ar 7,3 % 2022. gadā un 10,00 % 2019. gadā), ieņemot trešo vietu aiz Ķīnas (20,4 %) un Amerikas Savienotajām Valstīm (13,5 %).

[34] 2019. gadā dati par tirdzniecību ar Apvienoto Karalisti bija balstīti uz statistikas jēdzieniem, kas piemērojami tirdzniecībai starp ES dalībvalstīm. No 2021. gada janvāra datos par tirdzniecību ar Apvienoto Karalisti ir iekļauta ES tirdzniecība ar Apvienoto Karalisti, neieskaitot Ziemeļīriju, izmantojot tādus pašus statistikas jēdzienus kā tirdzniecībai ar trešo partnervalsti, un datos par ES tirdzniecību ar Ziemeļīriju izmanto tos pašus statistikas jēdzienus kā tirdzniecībai starp dalībvalstīm. Preču tirdzniecību ar Apvienoto Karalisti *Eurostat* publicē ES datu kopās par tirdzniecību ar trešām partnervalstīm (“ārpus ES” dati).

2. attēls. ES preču tirdzniecība ar tās trim galvenajiem starptautiskajiem partneriem 2019., 2022. un 2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos (%). Avots: Eurostat.

Nozares, kurās ES eksports uz Apvienoto Karalisti 2023. gadā pieauga visvairāk salīdzinājumā ar 2022. gadu, bija mašīnas un transporta aprīkojums (+14 %) un pārtika, dzērieni un tabaka (+11 %). ES imports no Apvienotās Karalistes 2023. gadā palielinājās tikai mašīnu un transporta aprīkojuma (+15 %) un pārtika, dzērienu un tabakas (+4 %) kategorijā, savukārt visās pārējās ražojumu kategorijās tas samazinājās.

*3. attēls. ES preču tirdzniecība ar Apvienoto Karalisti sadalījumā pa Starptautiskās standartizētās tirdzniecības klasifikācijas (*SITC*) preču grupām 2019., 2022. un 2023. gada pirmajos trīs ceturkšņos (miljardos EUR). Avots:* Eurostat.

4.2. Pakalpojumi un investīcijas, digitālā tirdzniecība, intelektuālais īpašums, publiskais iepirkums un mazie un vidējie uzņēmumi

Pakalpojumu un investīciju, digitālās tirdzniecības, intelektuālā īpašuma, publiskā iepirkuma un mazo un vidējo uzņēmumu jomā būtisku īstenošanas problēmu nebija.

Tirdzniecības specializētā komiteja pakalpojumu, investīciju un digitālās tirdzniecības jomā savā 2023. gada oktobra sanāksmē pabeidza noteikumu par **datu pārrobežu plūsmām** īstenošanas pārskatīšanu, kas saskaņā ar TSN 201. panta 2. punktu bija jāveic trīs gadu laikā pēc TSN stāšanās spēkā.

Attiecībā uz **profesionālo kvalifikāciju atzīšanu** Komisija saskaņā ar TSN 158. panta 3. punktu, kā arī savstarpējās atzīšanas nolīguma projektu novērtēja kopīgo ieteikumu, ko 2022. gada oktobrī iesniedza Eiropas Arhitektu padome un Apvienotās Karalistes Arhitektu reģistrācijas padome.

Komisija uzskata, ka priekšlikums ir nelīdzsvarots un kaitē ES arhitektiem, jo tas paredz, ka arhitektiem, kuri kvalifikāciju ieguvuši Apvienotajā Karalistē, tiktu nodrošināts tāds pats atzīšanas līmenis, kāds tiem bija, kad Apvienotā Karaliste bija dalībvalsts, savukārt arhitektiem, kuri kvalifikāciju ieguvuši kādā ES dalībvalstī, būtu Apvienotajā Karalistē jākārto īpaši profesionālās kvalifikācijas eksāmeni. Šī nevienlīdzība nav pamatota ne ar vienu no TSN izklāstīto kompensējošo pasākumu iespējamiem pamatojumiem. Profesionālās organizācijas iesniedza kopīgā ieteikuma pārskatītu versiju un savstarpējās atzīšanas nolīguma projektu, kuros šī nevienlīdzība nav risināta. Komisija uzskata, ka šie dokumenti nav pietiekams pamats sarunu sākšanai.

Turpinājās diskusijas ar Apvienoto Karalisti par tās Globālās uzņēmējdarbības mobilitātes noteikumiem un grūtībām, ar kurām saskaras ES uzņēmēji, jo īpaši par apgrūtinošām **sponsorēšanas prasībām**, kas ES pakalpojumu sniedzējiem jāizpilda, lai sniegtu pakalpojumu Apvienotajā Karalistē[35]. Komisija turpinās meklēt risinājumu.

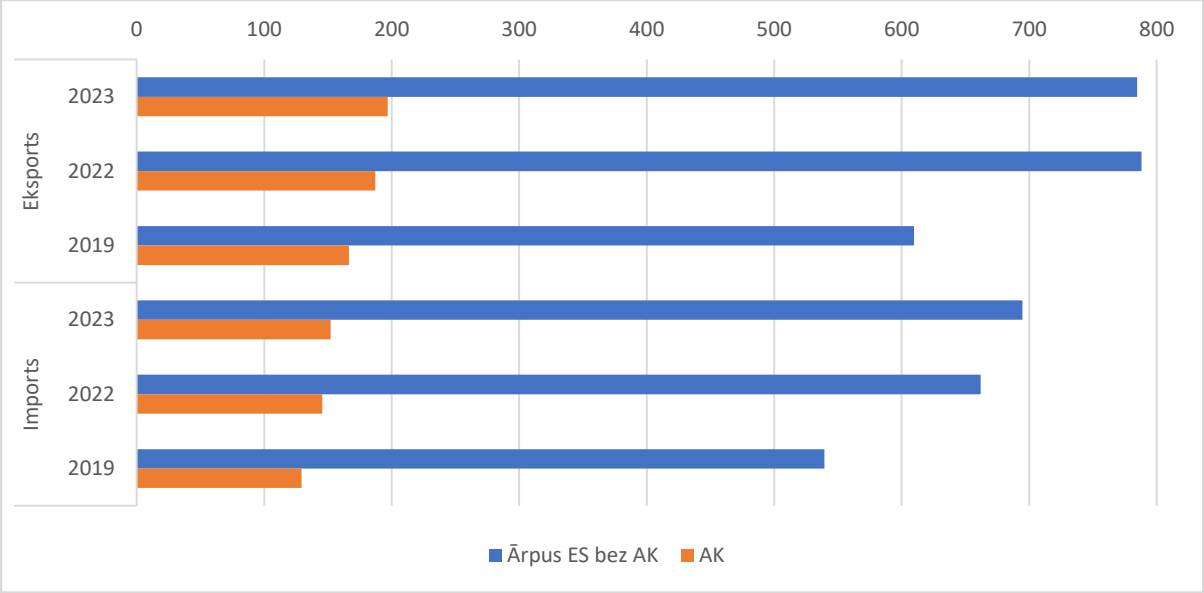
Intelektuālā īpašuma jomā tika sāktas diskusijas starp Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju un Apvienotās Karalistes Intelektuālā īpašuma biroju par TSN 273. pantā paredzētās sadarbības uzlabošanu ar saprašanās memorandu.

Tirdzniecības plūsmas starp ES un Apvienoto Karalisti 2023. gadā attīstījās, kā izklāstīts turpmāk[36].

2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos ES uz Apvienoto Karalisti eksportēja pakalpojumus 197 miljardu EUR vērtībā, kas ir par 5,2 % vairāk nekā tajā pašā laikposmā 2022. gadā un par 18,2 % vairāk nekā tajā pašā laikposmā 2019. gadā. ES importa no Apvienotās Karalistes vērtība bija 152 miljardi EUR, kas ir par 4,6 % vairāk nekā tajā pašā laikposmā 2022. gadā un par 17,9 % vairāk nekā 2019. gadā. 2023. gadā ES tirdzniecības bilancē ar Apvienoto Karalisti bija pārpalikums 45 miljardu EUR apmērā.

Salīdzinot ES tirdzniecības ar Apvienoto Karalisti un ES tirdzniecības ar pārējām pasaules valstīm apjomu 2023. gada pirmajā pusgadā, ES eksports uz citām trešām valstīm nedaudz samazinājās, t. i., par 0,4 % salīdzinājumā ar to pašu laikposmu 2022. gadā, bet palielinājās par 28,7 % salīdzinājumā ar 2019. gadu. ES imports no citām trešām valstīm palielinājās par 4,9 % salīdzinājumā ar to pašu laikposmu 2022. gadā un par 28,8 % salīdzinājumā ar 2019. gadu.

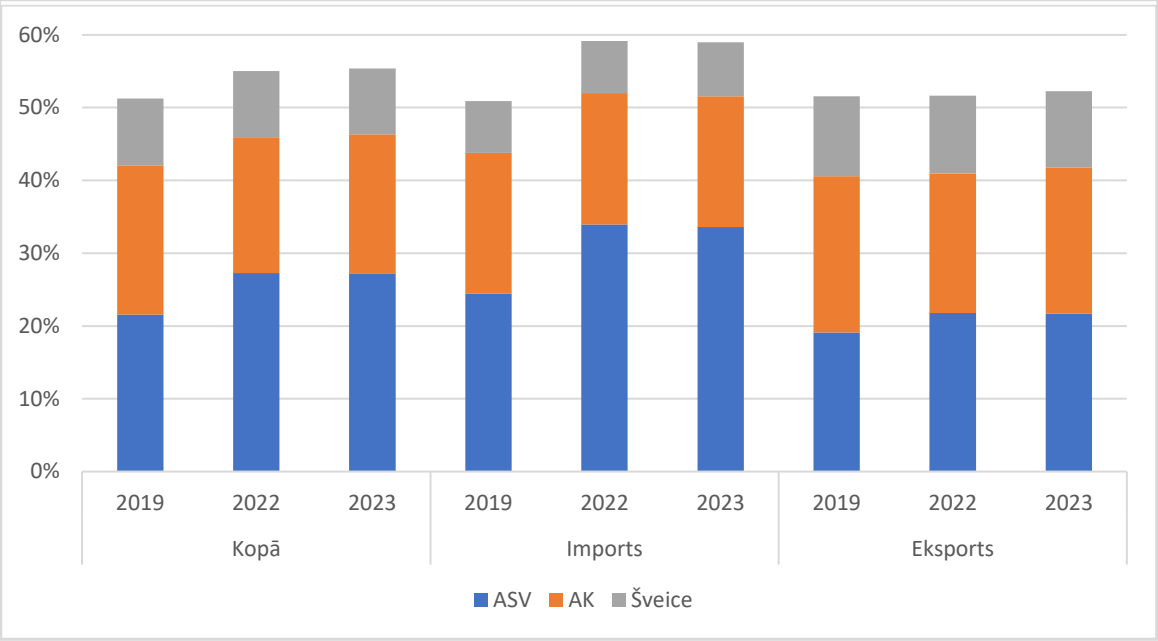
[35] Sīkāku informāciju sk. Komisijas otrā ziņojuma par TSN īstenošanu 3.2. iedaļā: https://commission.europa.eu/system/files/2023-03/COM_2023_118_en.PDF.
[36] Visu skaitļu pamatā ir *Eurostat* dati.

4. attēls. ES pakalpojumu tirdzniecības ar Apvienoto Karalisti un ES tirdzniecības ar pārējām pasaules valstīm salīdzinājums par 2019., 2022. un 2023. gada trijiem ceturkšņiem (miljardos EUR). Avots: Eurostat.

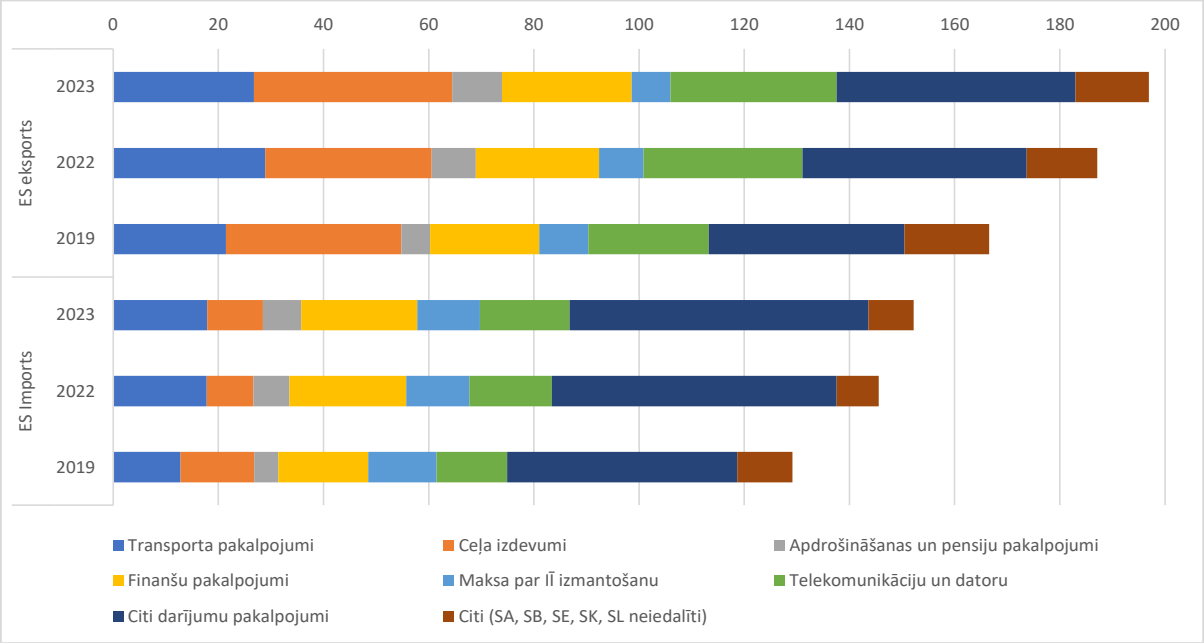
2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos kopējais pakalpojumu tirdzniecības ar Apvienoto Karalisti apjoms bija 19,1 % apmērā no ES tirdzniecības ar tās starptautiskajiem partneriem kopējā apjoma, kas ir neliels pieaugums no 18,7 % salīdzinājumā ar 2022. gadu un samazinājums salīdzinājumā ar 2019. gadu (no 20,5 %).

2023. gadā Apvienotā Karaliste bija ES eksporta galamērķis 20,1 % gadījumu (salīdzinājumā ar 19,2 % 2022. gadā un 21,5 % 2019. gadā), ieņemot otro vietu aiz Amerikas Savienotajām Valstīm (21,7 %). Apvienotā Karaliste bija ES importa izcelsmes valsts 18,0 % gadījumu (salīdzinājumā ar 18,0 % 2022. gadā un 19,3 % 2019. gadā), ieņemot otro vietu aiz Amerikas Savienotajām Valstīm (33,6 %).

5. attēls. ES pakalpojumu tirdzniecība ar tās trim galvenajiem starptautiskajiem partneriem 2019., 2022. un 2023. gada pirmajos trijos ceturkšņos (%). Avots: Eurostat.

Nozares, kurās 2023. gadā salīdzinājumā ar 2022. gadu ES eksporta uz Apvienoto Karalisti pieaugums bija vislielākais, bija tūrisms (+19,2 %) un apdrošināšanas un pensiju pakalpojumi (+12,4 %). Tāpat arī ES importa no Apvienotās Karalistes vislielākais pieaugums bija vērojams tūrisma nozarē (+19,3 %), kam sekoja telesakaru un datoru pakalpojumi (+8,8 %).

6. attēls. ES pakalpojumu tirdzniecība ar Apvienoto Karalisti 2023. gada pirmajos trīs ceturkšņos salīdzinājumā ar to pašu periodu 2022. gadā un 2019. gadā, sadalījumā pa pakalpojumu veidiem[37] *(miljardos EUR). Avots:* Eurostat.

4.3. Enerģētika

Ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko kontekstu, īpaši svarīgi ir stiprināt ES un Apvienotās Karalistes sadarbību enerģētikas jomā. Partnerības padomes otrajā sanāksmē tika uzsvērts, ka ir svarīgi sadarboties šajā jomā. Tomēr joprojām ir problemātiski pilnībā īstenot TSN ietvertos enerģētikas noteikumus, jo šis jautājums ir sarežģīts.

Tika panākts tikai daļējs progress TSN 312. pantā un 29. pielikumā paredzētās **jaunās elektroenerģijas tirdzniecības kārtības** īstenošanā. Pēc Specializētās enerģētikas komitejas 2023. gada 7. februāra ieteikuma ES un Apvienotās Karalistes pārvades sistēmu operatori iesniedza papildu informāciju. Šī informācija nesniedza skaidru priekšstatu par to, kā virzīties uz jaunās kārtības pieņemšanu, jo joprojām pastāv bažas par to, cik stabili un nākotnes prasībām atbilstoši būs iespējamie risinājumi. Specializētā enerģētikas komiteja turpina pētīt iespējas un veidus, kā risināt šīs bažas.

Saistībā ar centieniem dažādot piegādi, lai atteiktos no Krievijas degvielas, joprojām ļoti svarīga ir sadarbība saskaņā ar TSN 315. pantu **piegādes drošības** jomā. 2023. gadā gāzes piegādes no Apvienotās Karalistes uz ES joprojām bija lielas. Tas veicināja ES piegāžu drošību un enerģijas avotu dažādošanu. Gaidot 2023.–2024. gada ziemu, tika rīkotas

[37] Sadaļā "Citi" ir iekļauti šādi pakalpojumu veidi: SA — ražošanas pakalpojumi, apstrādājot citiem piederošus izejmateriālus, SB — apkopes un remonta pakalpojumi, SE — būvniecība, SK — individuālie, kultūras un atpūtas pakalpojumi, SL — citur neiekļautas valdības preces un pakalpojumi.

tehniskas apmaiņas par sagatavotību gāzes un elektroenerģijas jomā un atkrastes darbību drošumu.

Saskaņā ar TSN 319. pantu par **atjaunojamo enerģiju un energoefektivitāti** ES informēja Apvienoto Karalisti par saviem daudz vērienīgākajiem mērķrādītājiem, kas izriet no pārskatītās Atjaunojamo energoresursu direktīvas[38] un Energoefektivitātes direktīvas[39].

Ir panākts progress, sadarbojoties **atkrastes atjaunīgās enerģijas sektora attīstīšanā** saskaņā ar TSN 321. pantu un Saprašanās memoranda par sadarbību atkrastes atjaunīgās enerģijas jomā starp Ziemeļu jūru enerģētiskās sadarbības satvara dalībniekiem un Apvienoto Karalisti[40] ietvaros.

ES un Apvienotā Karaliste arī veica pasākumus, kas veicina **sadarbību starp** to **pārvades sistēmu operatoriem un regulatīvajām iestādēm**, kā paredzēts TSN 317. un 318. pantā. Paredzams, ka darba kārtības starp abu pušu gāzes un elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoriem[41] un regulatīvajām iestādēm[42] tiks ieviestas 2024. gadā.

4.4. Transports

TSN īstenošana transporta jomā norisinājās bez problēmām un bija vērsta uz pušu savstarpēji piešķirto tiesību iedarbīgu īstenošanu.

Aviācijas drošuma jomā Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra (*EASA*) apstiprināja 1 no 18 Apvienotās Karalistes Civilās aviācijas iestādes izdoto sertifikātu validēšanas pieteikumiem, pamatojoties uz TSN 446. pantu saistībā ar 30. pielikumu. Ar *EASA* atbalstu Apvienotās Karalistes iestādes validēja četrus no pieciem ES pieteikuma iesniedzēju iesniegtajiem projektiem. Šie skaitļi atbilst paredzamajam validācijas darba apjomam.

Gaisa transporta jomā līdz 2023. gada beigām bija noslēgti 23 divpusēji nolīgumi[43] par vienīgi kravu pārvadājumiem starp ES dalībvalsti un Apvienoto Karalisti saskaņā ar TSN 419. panta 4. un 9. punktu. Divi no šiem nolīgumiem (ar Horvātiju un Slovēniju) tika noslēgti 2023. gadā.

---

[38] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32023L2413&qid=1699364355105.

[39] Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/1791 (2023. gada 13. septembris) par energoefektivitāti un ar ko groza Regulu (ES) 2023/955 (pārstrādāta redakcija): https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=OJ%3AJOL_2023_231_R_0001&qid=1695186598766.

[40] Saprašanās memorands par sadarbību atkrastes atjaunīgās enerģijas jomā starp Ziemeļu jūru enerģētiskās sadarbības satvara (*NSEC*) dalībniekiem, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses: https://energy.ec.europa.eu/system/files/2022-12/NSEC%20UK%20MoU%20signed.pdf.

[41] Elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls un gāzes pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkls Eiropas Savienībā un elektroenerģijas un gāzes pārvades sistēmas operatori Apvienotajā Karalistē.

[42] Eiropas Savienības Energoregulatoru sadarbības aģentūra un regulatīvā iestāde Apvienotajā Karalistē.

[43] Divpusējos nolīgumus ar Apvienoto Karalisti ir parakstījušas šādas dalībvalstis: Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Itālija, Īrija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Slovākija, Slovēnija, Somija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

Autotransporta jomā Specializētā autotransporta komiteja pieņēma lēmumu[44] saskaņā ar TSN 31. pielikuma B daļas 4. iedaļas 468. panta 5. punktu un 2. panta 2. punktu, pielāgojot viedā tahogrāfa 2 tehniskās specifikācijas, kā noteikts ES tiesību aktā[45]. Tādējādi kravu autopārvadātājiem, kas iedibināti Apvienotajā Karalistē, ir pienākums, veicot braucienus saskaņā ar TSN 462. pantu, aprīkot savus transportlīdzekļus ar viedajiem tahogrāfiem, kas atbilst šīm tehniskajām specifikācijām.

Pilnīguma labad Komisija 2023. gada 20. jūnijā **dzelzceļa transporta** jomā, kas nav ietverta TSN, pieņēma priekšlikumu[46] Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumam pilnvarot Francijas Republiku vest sarunas ar Apvienoto Karalisti par starptautisku nolīgumu par drošības un savstarpējas izmantojamības prasībām Lamanša pastāvīgajā savienojumā un to parakstīt un noslēgt.

Kas attiecas uz norisēm Apvienotajā Karalistē — tika grozīts tiesību akts[47] par **kabotāžu**, atceļot ES pārvadātāju tiesības veikt šāda veida darbību pēc brauciena bez kravas vai apvienojumā ar pārvadājuma darbībām Apvienotajā Karalistē. Turklāt tika atceltas ES pārvadātāju tiesības veikt pārvadājumus starp Apvienoto Karalisti un citām trešām valstīm. Saskaņā ar Apvienotās Karalistes sniegto informāciju šo izmaiņu mērķis bija saskaņot tās tirgus atvērtības līmeni ar tās saistībām, kas noteiktas TSN.

4.5. Zvejniecība

TSN zvejniecības jomas noteikumu īstenošanā ir gūts labs progress.

Lai uzlabotu **zivju kopīgo krājumu ilgtspējīgu pārvaldību**, Specializētā zvejniecības komiteja 2023. gadā pieņēma vairākus lēmumus un ieteikumus, arī kopīgas pamatnostādnes par pārvaldības pasākumu paziņošanu otrai pusei[48]**.**

Komisija arī turpināja apspriest ar Apvienoto Karalisti **pārvaldības pasākumus**, kas paziņoti saskaņā ar TSN 496. panta 3. punktu un kas var ietekmēt abu pušu kuģus.

Komisija un Apvienotās Karalistes, Džērsijas un Gērnsijas iestādes sāka īstenot TSN 502. pantā attiecībā uz zvejas darbību veidu un nosacījumiem paredzēto kārtību, ko ES zvejas kuģi veic Džērsijas un Gērnsijas ūdeņos.

Decembrī ES un Apvienotā Karaliste pabeidza ikgadējās apspriedes, kurās noteica **kopējo pieļaujamo nozveju** kopīgajiem krājumiem 2024. gadā saskaņā ar TSN 498. pantu. Puses

[44] Specializētās autotransporta komitejas, kas izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, Lēmums Nr. 1/2023 (2023. gada 23. novembris) par viedā tahogrāfa 2 tehnisko specifikāciju pielāgošanu: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/293/oj.
[45] IC pielikums Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2016/799, kas grozīta ar Īstenošanas regulām (ES) 2021/1228[2] un (ES) 2023/980: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32023R0980.
[46] Priekšlikums — Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums pilnvarot Francijas Republiku vest sarunas ar Apvienoto Karalisti par starptautisku nolīgumu par drošības un savstarpējas izmantojamības prasībām Lamanša pastāvīgajā savienojumā un to parakstīt un noslēgt: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A52023PC0328.
[47] 2022. gada Noteikumi par vadītāju darba laiku, tahogrāfiem, starptautiskajiem autopārvadājumiem un pārvadātāju licencēšanu (grozījumi): https://www.legislation.gov.uk/uksi/2022/1260/contents/made.
[48] Sīkāku informāciju skatīt 3. pielikumā.

panāca visaptverošu vienošanos, kas aptver visus krājumus, tādējādi nodrošinot ES flotei zvejas iespējas vairāk nekā 388 000 tonnu apmērā, kuru aplēstā vērtība ir aptuveni 1 miljards EUR, pamatojoties uz vēsturiskajām izkraušanas cenām, kas koriģētas, ņemot vērā inflāciju.

Visbeidzot, saziņā ar Apvienoto Karalisti visu 2023. gadu ES uzsvēra, cik svarīgi ir noteikt kārtību **savstarpējai piekļuvei ūdeņiem** no 2026. gada jūlija.

4.6. Sociālā nodrošinājuma koordinācija

Sadarbība šajā jomā bija konstruktīva, un abas puses apņēmās atrisināt visus jautājumus, kas varētu rasties, īstenojot TSN pievienoto **Protokolu par sociālā nodrošinājuma koordinēšanu** ("protokols").

Lai atvieglotu datu nosūtīšanu un precizētu dažus finanšu aspektus, Specializētā komiteja sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā pieņēma divus lēmumus[49].

Turklāt Specializētā komiteja sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā veica tehnisku darbu tādos jautājumos kā papildu minimālās izmaiņas strukturētos elektroniskos dokumentos un iespējamās minimālās izmaiņas portatīvos dokumentos, procedūrās, kas jāievēro attiecībā uz slimības pabalstu natūrā izmaksu atlīdzināšanu, un attiecīgo Administratīvā komisija sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinācijai lēmumu transponēšanā.

4.7. Tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās

TSN īstenošana tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbības jomā noritēja raiti.

DNS profilu un pirkstu nospiedumu apmaiņas jomā 19 dalībvalstis[50] un Apvienotā Karaliste līdz 2023. gada beigām bija piešķīrušas cita citai piekļuvi savām valsts DNS datubāzēm automatizētai meklēšanai saskaņā ar TSN 530. pantu. 12 dalībvalstis[51] un Apvienotā Karaliste to izdarīja attiecībā uz pirkstu nospiedumiem saskaņā ar TSN 534. pantu.

Pārejas periods attiecībā uz gaisa pārvadātāju veikto **pasažieru datu reģistra** (PDR) datu **nosūtīšanu** Apvienotajai Karalistei lidojumiem starp ES un Apvienoto Karalisti saskaņā ar TSN 552. panta 15. punktu beidzās 2023. gada 31. decembrī[52]. No 2024. gada 1. janvāra Apvienotajai Karalistei ir jādzēš pasažieru PDR dati pēc tam, kad viņi izceļojuši no Apvienotās Karalistes, ja vien riska novērtējumā nav norādīts, ka šādi dati ir jāsaglabā.

[49] Sīkāku informāciju skatīt 3. pielikumā.
[50] Austrija, Beļģija, Čehija, Francija, Grieķija, Īrija, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Rumānija, Slovākija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.
[51] Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Lietuva, Nīderlande, Rumānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.
[52] Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, izveidotās Partnerības padomes lēmums Nr. 2/2022 (2022. gada 21. decembris) par tā pagaidu posma otro un pēdējo pagarināšanu, kura laikā Apvienotā Karaliste var atkāpties no pienākuma dzēst pasažieru datu reģistra datus pēc viņu izceļošanas no Apvienotās Karalistes: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2022/2549/oj.

Lai atvieglotu sadarbību krimināllietās, Specializētā komiteja tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbības jautājumos pieņēma standarta veidlapu[53] **savstarpējās palīdzības lūgumiem krimināllietās**, kā minēts TSN 635. pantā Kompetentajām iestādēm šī veidlapa ir jāizmanto no 2023. gada 1. septembra. Tajā ir ietverta visa informācija, kas jāsniedz savstarpējas palīdzības lūgumā.

4.8. Apvienotās Karalistes dalība dažādās ES programmās

Būtisks panākums TSN īstenošanā tika sasniegts, kad Apvienotā Karaliste kļuva par asociēto valsti dažās programmās saskaņā ar TSN piekto daļu, tādējādi nodrošinot vairāk iespēju sadarbībai zinātnes, pētniecības un inovācijas jomā.

I un II protokols, ko 2023. gada 4. decembrī pieņēma Specializētā komiteja par dalību Savienības programmās, aptver konkrētus noteikumus Apvienotās Karalistes dalībai pamatprogrammā "Apvārsnis Eiropa" un kosmosa programmas "*Copernicus*" komponentā (I protokols), kā arī piekļuvei kosmosa programmas ES kosmisko objektu novērošanas un uzraudzības komponenta (II protokols) pakalpojumiem saskaņā ar daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam. Apvienotā Karaliste izvēlējās nepiedalīties *Euratom* pētniecības un mācību programmā un kopuzņēmumā "*Fusion for Energy*".

Apvienotā Karaliste kļuva par pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" asociēto valsti 2024. gada 1. janvārī, kas nodrošināja, ka subjekti no Apvienotās Karalistes var parakstīt dotāciju nolīgumus un saņemt finansējumu saskaņā ar attiecīgajām programmām no pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas ceturtā gada. Iepriekš Komisijas pārejas pasākumi valstīm, kas gatavojas kļūt par pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" asociētajām valstīm, ļāva subjektus no Apvienotās Karalistes izvērtēt ar tādiem pašiem noteikumiem kā subjektus no valstīm, kas jau bija asociētās valstis.

5. Apvienotās Karalistes likumdošanas norises

Komisija turpināja cieši uzraudzīt likumdošanas norises Apvienotajā Karalistē, jo īpaši to ietekmi uz TSN noteiktajām saistībām.

Šajā iedaļā ir apkopotas izmaiņas attiecīgajos Apvienotās Karalistes transversāla rakstura tiesību aktos (5.1. iedaļa) un tiesību aktos, kas attiecas uz vienlīdzīgiem apstākļiem (5.2. iedaļa), aplūkojot svarīgākos tiesību aktu priekšlikumus (likumprojektus) un pieņemtos tiesību aktus. Attiecībā uz gadījumiem, kuros tika pieņemti tiesību akti, ziņojumā ir izklāstīta to nozīme TSN ziņā. Paziņojumi par plānoto politiku, kā arī sabiedriskās apspriešanas netika ietvertas. Lai gan tie var norādīt politikas virzienu, būtu pāragri izdarīt secinājumus par to, kāda nozīme tiem ir TSN ziņā.

[53]Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta r) apakšpunktu izveidotās Specializētās komitejas Lēmums Nr. 1/2023 (2023. gada 19. jūnijs), ar ko izstrādā standarta veidlapu savstarpējās palīdzības lūgumiem: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2023.199.01.0103.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A199%3AFULL.

5.1. Transversālie jautājumi

2023. gadā tika pieņemti divi svarīgi tiesību akti un tika iesniegti divi likumprojekti, kas varētu ietekmēt to, kā TSN darbojas daudzās jomās. Viens likumprojekts, kas radīja nopietnas bažas par tā saderību ar Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, tika atsaukts.

Saglabāto ES tiesību (atcelšanas un reformu) likums[54] tika pieņemts 2023. gada 29. jūnijā. Ar likumu līdz 2023. gada beigām atceļ dažas saglabātās ES tiesības un atceļ visu saglabāto ES tiesību īpašo statusu Apvienotās Karalistes tiesību sistēmā[55]. Turklāt ar likumu Apvienotās Karalistes iestādēm deleģē ievērojamas pilnvaras atsaukt, grozīt vai mainīt saglabātās ES tiesības.

Komisija cieši sekoja līdzi norisēm šo tiesību aktu pieņemšanā un tam, vai tie atbilst TSN noteiktajām Apvienotās Karalistes saistībām. Apvienotās Karalistes iestādes savā oficiālajā atbildē priekšsēdētājas vietniekam Marošam Šefčovičam un vairākās tehniskajās sanāksmēs informēja Komisiju, ka likuma mērķis nav pazemināt aizsardzības līmeni TSN noteikto ar darbu, vidi un klimatu saistīto jautājumu jomā. Tomēr, ņemot vērā Apvienotās Karalistes iestādēm piešķirtās plašās pilnvaras grozīt saglabātās ES tiesības un tās tiesu lomu saglabāto ES tiesību interpretācijā[56], būs vajadzīga turpmāka uzraudzība, lai nodrošinātu atbilstību.

2023. gada 20. jūlijā tika pieņemts **Nelegālās imigrācijas likums**[57], saskaņā ar kuru personām, kas nelikumīgi ieceļo Apvienotajā Karalistē, nebūs atļauts uzturēties, bet tās tiks aizturētas un nekavējoties izraidītas vai nu uz viņu piederības valsti, vai uz citu valsti. Turklāt 2023. gada 7. decembrī tika izsludināts **Ruandas drošības (patvēruma un imigrācijas) likumprojekts**[58], ar ko Ruandu pasludina par drošu valsti, uz kuru personas var izraidīt no Apvienotās Karalistes. Iekšlietu ministrs savā deklarācijā saskaņā ar Apvienotās Karalistes Cilvēktiesību likuma 19. panta 1. punkta b) apakšpunktu paziņoja, ka viņš "(..) nespēj paziņot, ka (..) Ruandas drošības (patvēruma un imigrācijas) likumprojekta noteikumi ir saderīgi ar Konvencijas tiesībām, taču valdība tomēr vēlas, lai Parlaments turpinātu likumprojekta pieņemšanu"[59]. Komisija ar bažām norāda šos notikumus un sagaida, ka Apvienotā Karaliste ievēros savas starptautiskās saistības, jo īpaši tās, kuras izriet no Eiropas Cilvēktiesību konvencijas, kas veido pamatu sadarbībai tiesībaizsardzības jomā un tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās saskaņā ar TSN.

Apvienotās Karalistes valdība 2023. gada martā iesniedza jaunu **Datu aizsardzības un digitālās informācijas likumprojekta (Nr. 2)**[60] versiju. Likumprojekta mērķis ir reformēt

[54] 2023. gada saglabāto ES tiesību (atcelšanas un reformu) likums: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/28/contents/enacted.
[55] Saglabātās ES tiesības ir to ES tiesību aktu kopums, kurus Apvienotā Karaliste pārnesa pārejas perioda beigās (2020. gada 31. decembrī), lai izvairītos no vienošanās nepanākšanas scenārija.
[56] Šajā ziņā Apvienotās Karalistes tiesām būtu jāievēro 2020. gada Eiropas Savienības (turpmāko attiecību) likuma 29. pants, kurā noteikts, ka iekšzemes tiesību akti ir jālasa ar tādām izmaiņām, kas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu atbilstību TSN.
[57] 2023. gada saglabāto ES tiesību (atcelšanas un reformu) likums: https://www.gov.uk/government/collections/illegal-migration-bill.
[58] Ruandas drošības (patvēruma un imigrācijas) likumprojekts: https://bills.parliament.uk/bills/3540/publications.
[59] Skatīt Ruandas drošības (patvēruma un imigrācijas) likumprojekta skaidrojumus: https://publications.parliament.uk/pa/bills/cbill/58-04/0038/230038.pdf.
[60] Datu aizsardzības un digitālās informācijas likumprojekta: https://bills.parliament.uk/bills/3430.

datu aizsardzības regulējumu Apvienotajā Karalistē, uz kuru Komisija balstīja savus lēmumus par personas datu aizsardzības līmeņa pietiekamību. Ar likumprojektu ievieš izmaiņas vairākās jomās, jo īpaši personas datu apstrādes juridiskajā pamatā, datu subjektu tiesību īstenošanā, noteikumos par personas datu nosūtīšanu uz citām valstīm un neatkarīgās datu aizsardzības uzraudzības iestādes struktūrā un darbībā. Komisija turpinās uzraudzīt likumdošanas procesu.

Apvienotās Karalistes valdība 2023. gada aprīlī ieviesa **Digitālo tirgu, konkurences un patērētāju likumprojektu**[61]. Ar likumprojektu ir paredzēts regulēt konkurenci digitālajos tirgos un noteikt uzņēmumus ar stratēģisku tirgus statusu. Tā mērķis ir arī reformēt dažus konkurences tiesību aspektus un radīt divus atsevišķus režīmus patērētāju tiesību aizsardzības civiltiesiskai izpildei: uz tiesu balstīts režīms un tiešas izpildes režīms, ko pārvalda Apvienotās Karalistes Konkurences un tirgu iestāde. Komisija turpinās uzraudzīt likumdošanas procesu.

Visbeidzot, 2022. gadā ieviestais **Tiesību hartas likumprojekts**[62] tika atsaukts 2023. gada 27. jūnijā.

5.2. Vienlīdzīgi konkurences apstākļi atvērtai un godīgai konkurencei un ilgtspējīgai attīstībai

Komisija rūpīgi uzrauga regulatīvās norises šajā jomā un vajadzības gadījumā pieprasa Apvienotajai Karalistei sniegt skaidrojumus.

5.2.1. Subsīdiju kontrole un nodokļi

2023. gada janvārī tika pieņemti trīs grupu atbrīvojuma subsīdiju veidi **"Racionalizētie virzieni"**[63]. Šie trīs racionalizētie virzieni aptver i) pētniecību, izstrādi un inovāciju, ii) enerģijas izmantojumu un iii) vietējo izaugsmi un atbrīvotu valsts iestādes no pienākuma novērtēt, vai subsīdiju pasākumi atbilst subsīdiju principiem.

Komisija turpināja uzraudzīt, kā tiek īstenoti iepriekš pieņemtie tiesību akti, kas stājās spēkā 2023. gadā, piemēram, jaunais subsīdiju kontroles režīms saskaņā ar 2022. gada Subsīdijas kontroles likumu[64]. Tā arī lūdza Apvienotajai Karalistei sniegt skaidrojumus par pasākumu kopumu, kas attiecas uz elektroenerģijas izmaksām energoietilpīgās nozarēs[65], kā arī atjaunināt informāciju par investīciju zonām un brīvostām.

[61] Digitālo tirgu, konkurences un patērētāju likumprojekts: https://bills.parliament.uk/bills/3453.
[62] Tiesību hartas likumprojekts: https://bills.parliament.uk/bills/3227.
[63] 2022. gada Subsīdiju kontroles likums: Racionalizētie virzieni: https://www.gov.uk/government/publications/subsidy-control-act-2022-streamlined-routes.
[64] 2022. gada Subsīdiju kontroles likums: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2022/23/enacted.
[65] *British Industry Supercharger*: *Capacity Market consultation and EIIs government response*: https://www.gov.uk/government/consultations/british-industry-supercharger-capacity-market-consultation-and-eiis-government-response.

5.2.2. Darba un sociālie standarti, vide un klimats

Darba un sociālo standartu jomā Komisija sekoja norisēm, kas saistītas ar 2023. gada **Streika (minimālo pakalpojumu līmeņu) likuma**[66] pieņemšanu un īstenošanu, kas pilnvaro Apvienotās Karalistes valdību noteikt minimālās pakalpojumu prasības streiku laikā konkrētās sabiedrisko pakalpojumu nozarēs.

Pēc tam, kad Arodbiedrību kongress Starptautiskajai Darba organizācijai (SDO) iesniedza informāciju[67] par iespējamiem uzbrukumiem darba ņēmēju tiesībām streikot, SDO Standartu piemērošanas komiteja 2023. gada 17. jūlijā mudināja Apvienotās Karalistes valdību veicināt dialogu ar sociālajiem partneriem un nodrošināt, ka visi spēkā esošie vai jaunie tiesību akti atbilst starptautiskajiem noteikumiem par biedrošanās brīvību[68]. Vēl nav zināms, kā šie ieteikumi tiks īstenoti.

Turklāt 2023. gada 13. jūlijā Apvienotās Karalistes Augstākā tiesa atcēla tiesību aktu, kas ļauj nodarbinātības aģentūrām apzināti nodrošināt darba devējam pagaidu darba ņēmējus, kas pildītu streikā iesaistīto darba ņēmēju pienākumus[69].

Vides un klimata jomā Apvienotā Karaliste pieņēma sekundāros tiesību aktus[70], ar kuriem samazina tādu kvotu skaitu saskaņā ar tās emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu (ETS), ko paredzēts izsolīt no 2024. gada, lai stiprinātu tās dekarbonizācijas mērķus. Komisija uzraudzīja šīs izmaiņas līdztekus citām norisēm, piemēram, Apvienotās Karalistes ETS cenu kritumam, kas radīja starpību ar ES ETS cenām, kā arī to, kā Klimata pārmaiņu komiteja pieņēma 2023. gada Ziņojumu parlamentam[71] par emisiju samazināšanā gūto progresu un neto nulles emisiju paziņojumu un norišu novērtējumu Apvienotajā Karalistē[72].

Komisija uzraudzīja arī ķīmisko vielu politikas izstrādi Apvienotajā Karalistē (AK *REACH*) un tās novirzīšanos no ES politikas (ES *REACH*).

6. Secinājumi

TSN neaizstāj un ar to nevar aizstāt dalību ES. Atrašanās ārpus ES vienotā tirgus un tās politikas neizbēgami ietekmē tirdzniecību, piekļuvi tirgum un sadarbības apjomu.

---

[66] 2023. gada Streika (minimālo pakalpojumu līmeņu) likums: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/39/enacted.

[67] Informācija, ko Arodbiedrību kongress iesniedzis SDO ekspertu komitejai: https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/2022-09/ILOsubmission2022.pdf.

[68] Starptautiskās Darba organizācijas sēdes protokols: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---relconf/documents/meetingdocument/wcms_888016.pdf.

[69] Lieta Nr.: CO/3337/2022 CO/3346/2022 CO/3532/2022: https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2023/07/ASLEF-v-Secretary-of-State-for-Business-and-Trade-judgment-130723.pdf.

[70] 2023. gada Noteikumi par siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas izsolēm (grozījumi): https://www.legislation.gov.uk/uksi/2023/994/contents/made.

[71] 2023. gada Ziņojumu parlamentam par emisiju samazināšanā gūto progresu: https://www.theccc.org.uk/wp-content/uploads/2023/06/Progress-in-reducing-UK-emissions-2023-Report-to-Parliament-1.pdf.

[72] Klimata pārmaiņu komitejas novērtējums par nesenajiem paziņojumiem un norisēm neto nulles emisiju jomā: https://www.theccc.org.uk/2023/10/12/ccc-assessment-of-recent-announcements-and-developments-on-net-zero/.

Tomēr, kā iepriekš uzsvērts[73], TSN ir ļoti labs nolīgums ES. Tas nodrošina labu līdzsvaru starp abu pušu tiesībām un pienākumiem un nodrošina plašu piekļuvi tirgum un plašu sadarbību.

Komisija joprojām ir apņēmības pilna turpināt TSN īstenošanu un šajā nolūkā strādāt ar Apvienoto Karalisti uz sadarbību vērstā un konstruktīvā veidā.

[73] Gada ziņojums par Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti īstenošanu un piemērošanu: https://commission.europa.eu/publications/annual-report-implementation-and-application-trade-and-cooperation-agreement-between-european-union_en.

1. pielikums. Saskaņā ar TSN izveidoto kopīgo struktūru un citu struktūru sanāksmes 2023. gadā

Datums	Kopīgā struktūra / struktūra
7.–9. marts	Zvejniecības (darba grupa) — 4. sanāksme
9. marts	ES Vietējā konsultantu grupa — 6. sanāksme
24. marts	Partnerības padome — 2. sanāksme
18.–20. aprīlis	Zvejniecības (darba grupa) — 5. sanāksme
1. jūnijs	Gaisa transporta (specializētā komiteja) — 3. sanāksme
19. jūnijs	Tiesībaizsardzības un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās (specializētā komiteja) — 3. sanāksme
21. jūnijs	ES Vietējā konsultantu grupa — 7. sanāksme
27. jūnijs	Zvejniecības (specializētā komiteja) — 6. sanāksme
28. jūnijs	Sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā (specializētā komiteja) — 3. sanāksme
3. un 4. jūlijs	Parlamentāro partnerattiecību asambleja — 3. sanāksme
26. jūlijs	Zvejniecības (darba grupa) — 6. sanāksme
22. septembris	Zvejniecības (specializētā komiteja) — 7. sanāksme
27. septembris	Muitas sadarbības un izcelsmes noteikumu jomā (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksme
4. oktobris	Jautājumos par vienlīdzīgiem apstākļiem atvērtai un godīgai konkurencei un ilgtspējīgai attīstībai (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksme
9. oktobris	Pakalpojumu, investīciju un digitālās tirdzniecības jomā (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksmes protokols
11. oktobris	Sanitāro un fitosanitāro pasākumu jomā (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksmes protokols
13. oktobris	ES Vietējā konsultantu grupa — 8. sanāksme
18. oktobris	Par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībai (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksme
19. oktobris	Administratīvajai sadarbībai PVN un nodokļu un nodevu piedziņas jomā (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksme
23. oktobris	Intelektuālā īpašuma jomā (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksme
6. novembris	Regulatīvās sadarbības jomā (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksme
7. novembris	Pilsoniskās sabiedrības forums — 2. sanāksme
8. novembris	Preču jomā (tirdzniecības specializētā komiteja) — 3. sanāksme
9. novembris	Enerģētikas (specializētā komiteja) — 4. sanāksme
16. novembris	Publiskā iepirkuma jomā (specializētā komiteja) — 3. sanāksme
23. novembris	Autotransporta (specializētā komiteja) — 3. sanāksme
30. novembris	Aviācijas drošuma (specializētā komiteja) — 3. sanāksme
4. un 5. decembris	Parlamentāro partnerattiecību asambleja — 4. sanāksme
4. decembris	Par dalību Savienības programmās (specializētā komiteja) — 3. sanāksme
7. decembris	Tirdzniecības partnerības komiteja — 3. sanāksme

2. pielikums. Pārskats par īstenošanas darbībām, par kurām Partnerības padome vienojās 2023. gada 24. martā

Temats	**Pašreizējais stāvoklis**
Apvienotās Karalistes dalība Savienības programmās	**ĪSTENOTS:** "Apvārsnis Eiropa" un *Copernicus* asociētā valsts no 2024. gada 1. janvāra. Specializētā komiteja par dalību Savienības programmās pieņēma TSN protokolus 2023. gada 4. decembrī.
Jauna elektroenerģijas tirdzniecības kārtība un elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru sadarbība	No pārvades sistēmu operatoriem 10. jūlijā tika saņemta papildu tehniskā informācija. Jautājums tiek izvērtēts, regulāri turpinot diskusijas ar Apvienoto Karalisti.
Saprašanās memorands (SM) par regulatīvo sadarbību finanšu pakalpojumu jomā	**ĪSTENOTS:** SM tika parakstīts 2023. gada 27. jūnijā un ir spēkā.
SM par sadarbību intelektuālā īpašuma jomā starp Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma biroju (*EUIPO*) un Apvienotās Karalistes Intelektuālā īpašuma biroju (*UKIPO*)	Notiek diskusijas starp *EUIPO* un *UKIPO*.
Apvienotā Karaliste: saglabātās ES tiesības	**ĪSTENOTS:** Komisijas struktūrvienības un Apvienotās Karalistes tehniskā sanāksme notika 2023. gada 2. jūlijā. Apvienotā Karaliste sniedza skaidrojumus par likuma saturu.
Apvienotā Karaliste: Tiesību hartas likumprojekts	**ZAUDĒJIS AKTUALITĀTI:** Apvienotā Karaliste atsauca likumprojektu.
Saskaņā ar TSN izveidoto darba grupu reglamenta paraugs	**ĪSTENOTS:** par noteikumiem ir panākta vienošanās ar Apvienoto Karalisti tehniskā līmenī. Padome 28. septembrī saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 218. panta 9. punktu pieņēma Lēmumu par nostāju, kas ES jāieņem šajā jautājumā. Tas ļauj darba grupām darboties bioloģisko produktu, mehānisko transportlīdzekļu un detaļu, zāļu un sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā.
Dialogs par terorisma apkarošanu	**ĪSTENOTS:** dialogs notika 2024. gada 2. februārī.
Dialogs par kiberjautājumiem	**ĪSTENOTS:** dialogs notika 2023. gada 14. decembrī.
ES sniedz informāciju Apvienotajai Karalistei par saviem pasākumiem, kas piemērojami dzīvu gliemeņu un sēklas kartupeļu importam	**ĪSTENOTS:** informācija sniegta 2023. gada 3. aprīlī.
PVN protokola aktivizēšana saskaņā ar TSN	**ĪSTENOTS:** attiecīgos četrus lēmumus, kas nepieciešami PVN protokola aktivizēšanai, 2023. gada 19. oktobrī pieņēma Tirdzniecības specializētā komiteja administratīvajai sadarbībai PVN un nodokļu un nodevu piedziņas jomā.

3. pielikums. Partnerības padomes vai komiteju, kas izveidotas ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu, pieņemtie lēmumi un ieteikumi

Ieteikums Nr. 1/2023, ko sniedz ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta l) apakšpunktu izveidotā **Specializētā enerģētikas komiteja**, (2023. gada 7. februāris) katrai Pusei par to pieprasījumiem elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoriem, lai sagatavotu tehniskās procedūras elektroenerģijas starpsavienotāju efektīvai izmantošanai[74].

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta r) apakšpunktu izveidotās **Specializētās komitejas Lēmums Nr. 1/2023** (2023. gada 19. jūnijs), ar ko izstrādā standarta veidlapu savstarpējās palīdzības lūgumiem[75].

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta p) apakšpunktu izveidotās **Specializētās komitejas sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā Lēmums nr. 1/2023** (2023. gada 10. martā) attiecībā uz sociālā nodrošinājuma informācijas elektroniskās apmaiņas izmantošanu datu nosūtīšanai starp iestādēm vai sadarbības struktūrām[76].

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta p) apakšpunktu izveidotās **Specializētās komitejas sociālā nodrošinājuma koordinācijas jomā Lēmums Nr. 2/2023** (2023. gada 28. jūnijs) par tādas finanšu iestādes izraudzīšanos, kura tiks izmantota kā atsauce, lai noteiktu maksājumu kavējumu procentu likmi un valūtas maiņas kursu valūtas konvertēšanai, kā arī datumu, kas jāņem vērā, nosakot valūtas maiņas kursu valūtas konvertēšanai[77].

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta q) apakšpunktu izveidotās **Specializētās zvejniecības komitejas Lēmums Nr. 1/2023** (2023. gada 24. jūlijs) par zvejas iespēju brīvprātīgas, gada laikā veicamas nodošanas mehānismu[78]

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta q) apakšpunktu izveidotās **Specializētās zvejniecības komitejas**

[74] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:22023D0425
[75] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:22023D1621
[76] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:22023D0698
[77] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:22023D1460
[78] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2023.198.01.0039.01.ENG

Ieteikums Nr. 1/2023 (2023. gada 24. jūlijs) attiecībā uz pamatnostādnēm par paziņojumiem, kurus izdara saskaņā ar nolīguma 496. panta 3. punktu[79].

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta q) apakšpunktu izveidotās **Specializētās zvejniecības komitejas Ieteikums Nr. 2/2023** (2023. gada 24. jūlijs) par mazmutes plekstes, sarkanās plekstes, akmeņplekstes un gludā romba pārvaldības apgabalu salāgošanu[80].

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta q) apakšpunktu izveidotās **Specializētās zvejniecības komitejas Ieteikums Nr. 3/2023** (2023. gada 1. decembris) par jūras zeltplekstes un merlanga pārvaldības apgabalu salāgošanu[81].

Tirdzniecības specializētās komitejas administratīvajai sadarbībai PVN un nodokļu un nodevu piedziņas jomā, kas izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, **Lēmums Nr. 1/2023** (2023. gada 19. oktobris) par pakalpojumu līmeņa vienošanās noslēgšanas procedūru[82].

Tirdzniecības specializētās komitejas administratīvajai sadarbībai PVN un nodokļu un nodevu piedziņas jomā, kas izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, **Lēmums Nr. 2/2023** (2023. gada 19. oktobris), par finansiālā ieguldījuma summu, kas Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei jāiemaksā Savienības vispārējā budžetā saistībā ar izmaksām, kuras rada tās dalība Eiropas informācijas sistēmās, un tādas iemaksāšanas kārtību[83].

Tirdzniecības specializētās komitejas administratīvajai sadarbībai PVN un nodokļu un nodevu piedziņas jomā, kas izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, **Lēmums Nr. 3/2023** (2023. gada 19. oktobris), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus attiecībā uz noteikumiem, kuri saistīti ar palīdzību piedziņā, kas paredzēta Protokolā par administratīvo sadarbību un krāpšanas apkarošanu pievienotās vērtības nodokļa jomā un par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā[84].

Tirdzniecības specializētās komitejas administratīvajai sadarbībai PVN un nodokļu un nodevu piedziņas jomā, kas izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, **Lēmums Nr. 4/2023** (2023. gada 19. oktobris) par standarta veidlapām informācijas un statistikas datu paziņošanai,

[79] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2023.198.01.0041.01.ENG
[80] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2023.198.01.0044.01.ENG
[81] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202400626.
[82] https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2023/2472/oj
[83] https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2023/2473
[84] https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2023/2474/oj

informācijas nosūtīšanu kopējā sakaru tīklā un praktiskiem pasākumiem kontaktu organizēšanai starp centrālajiem koordinācijas birojiem un koordinācijas departamentiem[85].

Specializētās autotransporta komitejas, kas izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, **Lēmums Nr. 1/2023** (2023. gada 23. novembris) par viedā tahogrāfa 2 tehnisko specifikāciju pielāgošanu[86].

Ar Tirdzniecības un sadarbības nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, 8. panta 1. punkta s) apakšpunktu izveidotās **Specializētās komitejas par dalību Savienības programmās Lēmums Nr. 1/2023** (2023. gada 4. decembris), ar ko pieņem Tirdzniecības un sadarbības nolīguma I un II protokolu un groza 47. pielikumu[87].

Lēmums NR. 1/2023, ko pieņēmusi Partnerības padome, kura izveidota ar Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu, no vienas puses, un Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti, no otras puses, (2023. gada 21. decembris) attiecībā uz konkrētiem ražojumiem piemērojamiem pārejas izcelsmes noteikumiem elektriskajiem akumulatoriem un elektrificētiem transportlīdzekļiem[88].

[85] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=OJ:L_202302475
[86] https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/293/oj
[87] https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2023/2731
[88] EUR-Lex - 22023D2891 - EN - EUR-Lex (europa.eu)